

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: «Ανεπαρκή τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τις ακραίες κλιματικές συνθήκες».

Τις τελευταίες μέρες η χώρα βιώνει ένα πρωτοφανή κύμα καύσωνα, με τις θερμοκρασίες- υπό σκιά- να ξεπερνούν σε πολλές περιοχές ακόμη και τους 46 βαθμούς Κελσίου.

Η κλιματική κρίση που έχει αλλάξει άρδην την θερινή εικόνα της νότιας Ευρώπης, σε συνδυασμό με την έλλειψη χώρων αστικού και περιαστικού πρασίνου που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στη δημιουργία τοπικών μικροκλιμάτων, καθώς και η βαριά τσιμεντοποίηση των μεγάλων πόλεων, καθιστούν επίφοβη την έκθεση, και μόνο, των πολιτών σε αυτές τις θερμοκρασίες- ρεκόρ.

Ακόμη πιο επικίνδυνη όμως, υπό αυτές τις δύσκολες και πρωτόγνωρες- όπως μαρτυρούν τα στατιστικά της ΕΜΥ- συνθήκες, είναι η Εργασία. Εργαζόμενοι σε υπαίθριους και ασκεπείς χώρους (φρουροί, διανομείς, εργαζόμενοι στα Σώματα Ασφαλείας, κα), εργαζόμενοι που ειδικεύονται στη χειρωνακτική εργασία, εργάτες γης, εργαζόμενοι σε χώρους με αυξημένο θερμικό φορτίο (χυτήρια, λεβητοστάσια, εργοτάξια, μαγειρεία, κουζίνες, αρτοποιεία, στεγνοκαθαριστήρια, κα.) αποτελούν ομάδες υψηλού κινδύνου καθώς οι υψηλές θερμοκρασίες, σύμφωνα με τους επιστήμονες, μπορούν να προκαλέσουν εξάντληση, συγκοπή, θερμοπληξία ή/και εγκεφαλικά επεισόδια που σε πολλές περιπτώσεις οδηγούν σε μόνιμες βλάβες ή αποβαίνουν και μοιραίες για την ανθρώπινη ζωή, όπως δυστυχώς είδαμε στην περίπτωση του άτυχου διανομέα στην Χαλκίδα. Περαιτέρω, οι συγκεκριμένες συνθήκες συμβάλλουν σημαντικά στην αίσθηση ζάλης, σύγχυσης, επιληπτικών κρίσεων, ναυτίας, κα. συμπτώματα που καθιστούν απαγορευτική την χρήση μηχανημάτων, εργαλείων ή ακόμη και την διαχείριση απλών καθηκόντων, καθώς αυξάνεται σημαντικά ο κίνδυνος εργατικών ατυχημάτων.

Σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες, το Υπουργείο Εργασίας αρκέστηκε να εκδώσει μια εγκύκλιο και αρκετές διευκρινιστικές που όμως περιορίστηκαν στα κλασικά μέτρα προστασίας όπως η υποχρεωτική παύση εργασιών σε περιοχές που ο κίνδυνος θερμικής καταπόνησης καθίσταται εξαιρετικά υψηλός κατά το χρονικό διάστημα 12:00 -17:00, η παροχή εξ αποστάσεως εργασίας με το σύστημα της τηλεργασίας για εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου, μέτρα για την οργάνωση του χρόνου εργασίας, χορήγηση μέσων ατομικής προστασίας, κα. Επιπλέον αξίζει να σημειωθεί ότι τα παραπάνω μέτρα και οι σχετικές εγκύκλιοι ανακοινώνονται ad hoc, ανά μέρα ή μέρες για τις οποίες

υπάρχει προειδοποίηση από την ΕΜΥ, χωρίς δηλαδή σχεδιασμό και προγραμματισμό έτσι ώστε να προλάβει να ετοιμαστεί η εφαρμογή τους.

Δυστυχώς όμως σε μια χώρα που η κλιματική κρίση αποτελεί μια ζοφερή πραγματικότητα. Σε μια χώρα που βρίσκεται σχεδόν κάθε καλοκαίρι, τα τελευταία χρόνια, στην πρώτη θέση των υψηλών θερμοκρασιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και που τα εργατικά ατυχήματα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, έχουν αυξηθεί σημαντικά (αύξηση 12,9% στα εργατικά ατυχήματα το 2021, σε σχέση με το 2020, ειδικά για άνω τους 65), δημιουργώντας μια νέα επικίνδυνη «καθημερινότητα» για τους εργαζόμενους. Σε μια χώρα όπου πολλές φορές από επίσημα κυβερνητικά χείλη στοχοποιείται ο ίδιος ο εργαζόμενος για την τήρηση των μέτρων ασφαλείας και οι εργοδότες κρύβονται πίσω από την πολυχρησιμοποιημένη πια «επίσημη» γραμμή της ατομικής ευθύνης. Σε μια χώρα που το ΣΕΠΕ έχει αποδιαρθρωθεί, υποστελεχωθεί και υποβαθμιστεί, μέσα από σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων από το 2019 μέχρι σήμερα που το έχουν καταστήσει ασθενές στο να ελέγχει την τήρηση των μέτρων προστασίας, την αποτροπή της μαύρης εργασίας και την καταπόνηση από την υπερεργασία. Σε μια χώρα που τα τελευταία χρόνια κυριαρχεί η διάλυση των εργασιακών σχέσεων, τα παραπάνω μέτρα δεν επαρκούν για να προστατεύσουν τον κόσμο της εργασίας. Απαιτούνται περισσότερα, πιο αποτελεσματικά και μόνιμα μέτρα που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές συνθήκες που οι εργαζόμενοι βιώνουν στην Ελλάδα του σήμερα.

«Οι εργαζόμενοι βρίσκονται καθημερινά στην πρώτη γραμμή της κλιματικής κρίσης, χρειάζονται κατάλληλα μέτρα προστασίας», σημειώνουν τα περισσότερα ευρωπαϊκά συνδικάτα, ενώ έχουν ξεκινήσει ήδη κατάθεση προτάσεων περί θέσπισης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ανώτατου ορίου θερμοκρασίας για την αποτροπή κάθε εργασίας πέραν αυτού, απαιτώντας την παράλληλη υιοθέτηση από τις χώρες κράτη- μέλη.

Επειδή οι υψηλές θερμοκρασίες και η κλιματική κρίση, όπως σημειώνουν οι επιστήμονες, αποτελεί την νέα ανησυχητική πραγματικότητα,

Επειδή η Ελλάδα βρίσκεται στο επίκεντρο αυτού του «κλιματικού κυκλώνα»,

Επειδή σε παγκόσμιο επίπεδο οι θερμοκρασίες ρεκόρ που καταγράφονται μεταφράζονται ως ένα νέο πρόβλημα κοινωνικής ανισότητας και υψηλού κινδύνου για τους ευάλωτους εργαζόμενους,

Επειδή, οι τραγικοί θάνατοι που έχουν ήδη καταγραφεί λόγω των υψηλών θερμοκρασιών αποδεικνύουν από τη μια πως τα μέτρα προστασίας που ορίζονται από το Υπουργείο δεν επαρκούν και από την άλλη ότι οι συνθήκες που διέπουν την Εργασία στην Ελλάδα, μετά τις μεθοδευμένες πολιτικές απορρύθμισής της, δεν δημιουργούν κανένα εχέγγυο για την πραγματική προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε επικίνδυνες συνθήκες (υπαίθρια εργασία, εργάτες γης, κα)

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει στην υιοθέτηση μόνιμων μέτρων που να ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία και να ενεργοποιούνται όχι ad hoc, αλλά προληπτικά και a priori, με βάση και των μακροπρόθεσμων προβλέψεων της μετεωρολογικής υπηρεσίας;**
- 2. Υπάρχουν σκέψεις για επικαιροποίηση των θεμάτων σχετικά με την ανώτερη επιτρεπτή θερμοκρασία, υπό την οποία δεν μπορούν να εργάζονται οι εργαζόμενοι που εκτίθενται σε υψηλές θερμοκρασίες ή εργάζονται σε ανοιχτούς χώρους;**

3. Προτίθεται το Υπουργείο να αναβαθμίσει το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας με περισσότερο προσωπικό και περισσότερο εύρος δυνατοτήτων παρέμβασης και προαγωγής υγείας, έτσι ώστε να υπάρξει επαρκής έλεγχος των συνθηκών εργασίας και βελτίωσής τους;
4. Τι πρωτοβουλίες προτίθεται να αναλάβει, έτσι ώστε η Ελλάδα ως χώρα του Νότου και κατά κύριο λόγο πληττόμενη από την κλιματική αλλαγή, να πρωταγωνιστήσει στην διαδικασία επικαιροποίησης του ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Γαβρήλος Γιώργος

Καλαματιανός Διονύσης

Λινού Αθηνά

Ακρίτα Έλενα

Αναγνωστοπούλου Σία

Δούρου Ρένα

Κασιμάτη Νίνα

Κόκκαλης Βασίλης

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μαμουλάκης Χάρης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κώστας

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Πέρκα Θεοπίστη

Σαρακιώτης Γιάννης

Τζάκρη Θεοδώρα

Τζούφη Μερόπη

Φερχάτ Οζγκιούρ

Ψυχογιός Γιώργος

